

Chambre de conciliation à la cour d'appel de Bruxelles (21 F) – Verzoeningskamer in het hof van beroep te Brussel (21 N)¹

<p>Lorsqu'une requête d'appel est déposée devant la cour d'appel de Bruxelles en matière civile ou commerciale, la cause est traditionnellement mise en état en procédant à des échanges de conclusions et de pièces, puis inscrite sur une liste d'attente. Ensuite, compte tenu de l'importance de l'arriéré judiciaire que la cour n'arrive pas à résorber à défaut de moyens, les parties devront souvent attendre plusieurs années (hors cas particuliers, notamment affaires jugées en référés ou comme en référés, ou loi particulière prévoyant des délais plus courts) avant que leur affaire puisse être plaidée et examinée par une des chambres de la cour.</p> <p>Afin d'utiliser au mieux ce temps d'attente, la cour d'appel de Bruxelles a décidé de proposer aux justiciables, dès le dépôt de la requête d'appel, de tenter de trouver une solution amiable à leur différend et, ce avec l'aide, non seulement de leurs avocats, mais d'un magistrat professionnel, qui dans le cadre de sa mission de service public, pourra les guider adéquatement dans ce processus.</p> <p>La conciliation a été proposée par la cour d'appel dans le cadre d'un projet pilote initié en juin 2017 dans les matières immobilières.</p> <p>Depuis le 1er septembre 2020, deux chambres spécifiques ont été créées au sein de la cour, la chambre 21F et la chambre 21N, qui tiennent des audiences de conciliations dans toutes les matières civiles et commerciales. Des chambres de règlement à l'amiable existent par ailleurs dans les chambres famille de la cour d'appel.</p>	<p>Wanneer een verzoekschrift hoger beroep wordt ingediend bij het hof van beroep te Brussel in burgerlijke of ondernemingszaken, wordt de zaak traditioneel in staat gesteld via het uitwisselen van conclusies en stukken en vervolgens op een wachtlijst geplaatst. Daarna zullen de partijen, gezien de omvang van de achterstand in zaken die het hof, bij gebrek aan middelen, niet kan wegwerken, vaak enkele jaren moeten wachten (behoudens uitzonderingen zoals zaken in kortgeding of zoals in kortgeding of speciale wetgeving die kortere termijnen voorzien) voordat hun dossier voor één van de kamers van het hof kan worden gepleit en onderzocht.</p> <p>Om deze wachttijd zo goed mogelijk te benutten, heeft het hof van beroep te Brussel beslist om de rechtszoekenden, zodra zij hun beroep instellen, de mogelijkheid te bieden om hun geschil te regelen, niet enkel met de hulp van hun advocaten, maar ook met die van een beroepsmagistraat, die hen in het kader van zijn of haar taak van openbare dienst adequaat kan begeleiden in dit proces.</p> <p>Zo ontstond in juni 2017 verzoening als een pilootproject van het hof van beroep inzake dossiers betreffende onroerende goederen.</p> <p>Sinds 1 september 2020 werden er twee specifieke verzoeningskamers opgericht binnen het hof, kamer 21F en kamer 21N die verzoeningen faciliteren in alle materies van burgerlijk of ondernemingsrecht. Er bestaan natuurlijk ook kamers minnelijke schikking binnen de familiekamers van het hof van beroep.</p>
--	---

¹ Cette note constitue une version légèrement raccourcie et mise à jour de la note établie à l'origine par Mme le Premier Président Laurence Massart et Mme Anne-Sophie Favart ; cette version a été établie sous le contrôle des actuelles présidentes f.f. de la 21 chambre, Mme Anne-Marie Witters et Mme Caroline Verbruggen. *Dit memorandum is een enigszins ingekorte en bijgewerkte versie van het memorandum dat oorspronkelijk werd opgesteld door eerste voorzitter Laurence Massart en door Anne-Sophie Favart; deze versie werd gemaakt onder toezicht van de huidige dienstdoende voorzitters van de 21e kamer, Anne-Marie Witters en Caroline Verbruggen.*

<p>Si le recours à la conciliation constitue, en matière civile et commerciale, un outil face à l'arriéré judiciaire que connaît la cour, la réduction de cet arriéré n'est pas le seul objectif : la cour est convaincue par les nombreux avantages de la conciliation judiciaire en tant que démarche alternative à la procédure judiciaire ordinaire, tant du point de vue matériel (économie en temps et en frais de procédure) que du point de vue du rôle pacificateur de la justice (les parties sortent satisfaites et apaisées d'avoir pu, ensemble, dégager une solution choisie et négociée au mieux de leurs intérêts, plutôt qu'imposée par un magistrat après un débat contentieux, le juge et les conseils des parties veillant à ce que les intérêts de toutes les parties au litige soient respectés et rencontrés).</p> <p>Le rôle du juge en matière de modes amiables de résolution des litiges a été consacré par les articles 730/1 et 731 du Code judiciaire (loi du 18 juin 2018) avec pour objectif, notamment, de promouvoir des formes alternatives de résolution des litiges.</p> <p>L'expérience démontre que la conciliation a toute sa place en degré d'appel. Après le déroulement de la procédure devant le premier juge, ayant en main un jugement qui a déjà tranché une fois le litige, les parties ont souvent pris du recul par rapport au conflit qui les oppose, ont réalisé le poids financier et émotionnel d'une procédure en justice et ont généralement identifié ce qui, à ce stade, est le plus important pour elles. Il peut s'agir d'enjeux financiers, mais également économiques ou simplement relationnels et ceux-ci pourront être mis en exergue dans le cadre d'une conciliation.</p> <p><u>La mission et le fonctionnement de la 21ème chambre</u></p> <p>Deux nouvelles chambres (21 F et 21 N) ont été ouvertes au sein de la cour d'appel de Bruxelles le 1er septembre 2020, entièrement consacrées à la conciliation.</p>	<p>Hoewel verzoening een hulpmiddel kan vormen in de strijd tegen achterstand in burgerlijke en ondernemingszaken, was de vermindering van deze achterstand niet de enige betrachting: het hof is overtuigd van de vele voordelen van verzoening door een rechter als een alternatief voor rechtspraak, zowel vanuit materieel oogpunt (besparing van tijd en procedurekosten) als vanuit het oogpunt van de pacificerende rol die justitie kan spelen (de partijen vertrekken tevreden en gerustgesteld dat zij samen tot een oplossing komen die hun belangen vooropstelt, in plaats van een oplossing opgelegd door een magistraat na een moeizaam proces). Bij verzoening zullen de rechter en de raadslieden ervoor zorgen dat de belangen van alle partijen bij het geschil worden geëerbiedigd en in acht worden genomen.</p> <p>De rol van de rechter bij minnelijke oplossing van conflicten werd verankerd in de artikelen 730/1 en 731 van het Gerechtelijk Wetboek (wet van 18 juni 2018), met name om alternatieve vormen van conflictoplossing te bevorderen.</p> <p>De ervaring leert dat verzoening nog steeds werkt ook op het niveau van het hof van beroep. Na de procedure voor de eerste rechter, gewapend met een vonnis dat het geschil al een keer heeft beslecht, hebben de partijen a) vaak wat afstand genomen van het geschil, b) zich gerealiseerd wat het financiële en emotionele gewicht van een gerechtelijke procedure is en c) in het algemeen vastgesteld wat, in dit stadium, voor hen het belangrijkste is. Deze kwesties kunnen van financiële, economische of gewoon relationele aard zijn en kunnen worden onderzocht in een verzoeningscontext.</p> <p><u>De missie en de werking van de 21e Kamer</u></p> <p>Op 1 september 2020 werden twee nieuwe kamers (21F en 21N) geopend binnen het hof van beroep van Brussel volledig gewijd aan verzoening. Verzoening wordt aangeboden zodra een nieuwe (burgerlijke in de brede zin)</p>
---	--

<p>La conciliation est proposée dès l'introduction de tout nouveau dossier civil devant la cour et peut être demandée pour les dossiers se trouvant sur les listes d'attente de la cour.</p> <p>La conciliation diffère d'une médiation.</p> <p>C'est le juge qui est le conciliateur et il peut, après les avoir entendues, suggérer des solutions aux parties. Il ne peut par contre rechercher longuement les intérêts et les besoins des parties pour permettre à celles-ci d'élaborer une solution, comme le ferait un médiateur, au cours de plusieurs séances de médiation.</p> <p>La cause est fixée en principe pour 120 minutes devant la 21ème chambre et le plus souvent une seule conciliation est fixée par audience ; si nécessaire, la cause pourra être mise en continuation pour permettre aux parties de continuer à négocier puis revenir devant la cour pour l'informer de l'existence le cas échéant d'un accord. Si les parties le souhaitent et que cette solution semble plus adéquate, le juge conciliateur pourra également ordonner une médiation.</p> <p>Les conseillers qui composent la 21ème chambre ont tous suivi une formation en conciliation, à tout le moins celle proposée par l'Institut de Formation Judiciaire (I.F.J.) et souvent d'autres formations du même type. Leur formation et leur expérience dans les matières qu'ils traitent leur permettent de donner le cas échéant aux parties, pendant l'audience de conciliation, un avis sur les chances de succès de leurs arguments dans le cadre d'une procédure ordinaire et de les confronter aux réalités juridiques et judiciaires. Le juge conciliateur dispose d'une grande liberté de parole puisque, dans l'organisation mise en place à la cour d'appel, ce juge ne connaîtra jamais de la cause au fond dans le cadre de la procédure ordinaire si aucun accord ne devait être trouvé. Il est donc indépendant et impartial, mais n'est pas nécessairement neutre comme l'est un médiateur.</p>	<p>zaak voor het hof wordt ingeleid en kan ook gevraagd worden voor al dergelijke zaken die op de wachtlijsten van het hof staan.</p> <p>Verzoening is iets anders dan bemiddeling.</p> <p>De rechter treedt op als verzoener en hij kan, na hen gehoord te hebben, de partijen oplossingen voorstellen. Anderzijds kan hij de belangen en behoeften van de partijen niet uitgebreid onderzoeken om hen in staat te stellen een oplossing uit te werken, zoals een bemiddelaar dat zou doen tijdens bemiddelingssessies.</p> <p>De zaak wordt a priori vastgesteld gedurende 120 minuten vóór de 21e kamer en er wordt veelal slechts één verzoeningsdossier per zitting vastgesteld; indien nodig kan de zaak worden voortgezet om partijen toe te laten verder te onderhandelen en het hof in te lichten over het eventueel bereikte akkoord. Indien de partijen dat wensen en deze oplossing geschikter lijkt, kan de rechter-verzoener ook een bemiddeling bevelen.</p> <p>De raadsheren die deel uitmaken van de 21ste kamer, hebben allemaal een opleiding in verzoening gevolgd, althans die aangeboden door het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (I.G.O.) en vaak ook een andere opleiding van hetzelfde type. Door hun opleiding en ervaring in de materies die zij behandelen, kunnen zij, indien nodig, de partijen tijdens de verzoeningszitting hun mening geven over hun kansen op succes – gelet op hun argumentatie - in het kader van een gewone procedure en een realiteitstest uitvoeren. De rechter-verzoener heeft veel vrijheid om een mening te geven aangezien deze rechter binnen de organisatie van het hof de zaak ten gronde nooit zal behandelen in het kader van de gewone procedure indien er geen regeling tussenkomt. Hij is dus onafhankelijk en onpartijdig, maar niet noodzakelijk neutraal zoals een bemiddelaar hoort te zijn.</p>
--	--

<p>Les avocats, quant à eux, jouent un rôle très important dans ces conciliations, tant dans la préparation de l'audience avec leur client que, durant la négociation, en assistant et conseillant leur client dans la recherche d'une solution satisfaisante et équilibrée.</p> <p>Le fait qu'un avocat ait une formation de médiateur est évidemment un atout pour mener à bien une conciliation. Leur expérience, leur capacité d'écoute et leur créativité dans la recherche de solutions au litige sont en effet des qualités qui facilitent grandement la conciliation.</p> <p>Quant à l'audience elle-même, elle se déroule sans formalisme particulier, à l'exception du port de la toge, sous la direction du juge et en présence du greffier, avec pour objectif un règlement efficace et rapide du conflit. Le juge entend les parties et leur(s) avocat(s) en chambre du conseil, autour d'une table. Les avocats assistent et guident leurs clients dans leur réflexion sur l'accord qui peut être envisagé.</p> <p>De l'accord des parties, il est convenu en début d'audience de conciliation que les échanges qui interviendront seront confidentiels et, si cela convient aux parties, le juge conciliateur pourra s'entretenir en aparté avec chacune d'entre elles dans le cadre de la recherche d'une solution au litige.</p> <p>Les règles appliquées sont donc fort différentes de celles d'une procédure judiciaire ordinaire. La cour est cependant convaincue qu'en tenant des audiences de conciliation, le juge contribue à la paix sociale et remplit, au bénéfice de tous, sa mission tendant à apaiser les conflits.</p> <p><u>Comment soumettre un litige à la 21ème chambre ?</u></p> <p>Un courrier type est adressé par le greffe civil à chaque avocat et à chaque justiciable dès le dépôt de la requête d'appel. Il leur est proposé de recourir à la conciliation, dans le</p>	<p>Advocaten spelen op hun beurt een zeer belangrijke rol in deze verzoeningen, zowel bij de voorbereiding van de zitting met hun cliënt als, tijdens de onderhandeling, door hun cliënt bij te staan en te adviseren bij het zoeken naar een bevredigende en evenwichtige oplossing.</p> <p>Het feit dat een advocaat is opgeleid tot bemiddelaar, is uiteraard een pluspunt bij elke poging tot verzoening. Hun ervaring, hun vermogen om te luisteren en hun creativiteit bij het vinden van oplossingen voor het geschil zijn inderdaad kwaliteiten die een verzoening bevorderen.</p> <p>De zitting zelf vindt plaats zonder bijzonder formalisme, met uitzondering van het dragen van de toga, onder leiding van de rechter en in aanwezigheid van de griffier, met het oog op een efficiënte en snelle oplossing van het conflict. De rechter hoort de partijen en hun advocaat in raadkamer rond een tafel. De advocaten staan hun cliënten bij en begeleiden hen bij elk punt van een mogelijk akkoord.</p> <p>Mits akkoord van alle partijen wordt bij aanvang van de zitting afgesproken dat de uitwisselingen die zullen plaatsvinden vertrouwelijk zijn en, indien dit de partijen uitkomt, kan de rechter afzonderlijk met elk van hen spreken in het kader van het vinden van een oplossing voor het geschil.</p> <p>De regels verschillen dus sterk van die van gewone gerechtelijke procedures. Het hof is er echter van overtuigd dat de rechter door het houden van verzoeningszittingen bijdraagt aan de sociale vrede en ten behoeve van iedereen zijn of haar taak vervult om conflicten te regelen.</p> <p><u>Hoe een geschil voorleggen aan de 21ste kamer?</u></p> <p>Zodra het verzoekschrift beroep is neergelegd, stuurt de burgerlijke griffie een standaardbrief naar elke advocaat en elke rechtzoekende. Ze worden verzocht een poging tot verzoening te ondernemen zij het geheel vrijwillig en die bij mislukking geen gevolgen heeft voor de</p>
---	--

<p>cadre d'une procédure volontaire, qui n'a pas d'incidence sur la procédure ordinaire en cas d'échec. En l'absence d'accord, le dossier gardera en effet sa place sur la liste d'attente.</p> <p>Pour s'inscrire à une audience de conciliation, il suffit que les avocats ou les parties en fassent la demande <u>de commun accord</u> à l'audience d'introduction.</p> <p>Il est également possible de faire la demande en cours de procédure, en demandant la fixation devant la chambre saisie de l'affaire pour redistribution à la chambre de conciliation. Toute demande doit spécifier qu'elle est faite de l'accord de l'ensemble des parties, et copie doit en être réservée aux autres parties.</p> <p>La cour invite expressément les avocats à examiner la possibilité de recourir à une conciliation dans les dossiers en souffrance dans leur cabinet.</p> <p>En réponse à la demande de fixation à une audience de conciliation, une date rapprochée (en principe dans les trois mois) est communiquée aux parties, ainsi que le temps qui sera consacré à la conciliation (généralement 120 minutes, avec une possibilité, si nécessaire, de mise en continuation).</p> <p>Le jour de l'audience de conciliation, les parties doivent comparaître en personne, assistées ou non de leur(s) avocat(s) et si une personne morale est à la cause, la conciliation ne peut avoir lieu que si une personne physique pouvant représenter et engager cette personne morale est présente.</p> <p>Il est important que les avocats et les parties comprennent qu'il y a lieu de préparer cette audience dans l'optique d'une conciliation, dont l'esprit est bien entendu différent de celui d'une procédure ordinaire. Il s'agit pour chaque partie de réfléchir aux éléments importants pour les justiciables concernés et le cas échéant à des propositions chiffrées qui pourraient servir de base à la conciliation.</p>	<p>gewone procedure. Indien er geen akkoord volgt, blijft het dossier inderdaad op de wachtlijst op de oorspronkelijk voorziene plaats staan.</p> <p>Om zich in te schrijven voor een zitting, volstaat het dat de advocaten of de partijen in onderling overleg een verzoek daartoe indienen tijdens de inleidingszitting.</p> <p>Het is ook mogelijk een dergelijk verzoek te doen in de loop van de procedure waarbij er ook dan via de eerste voorzitter een herverdeling gebeurt van het dossier naar de verzoeningskamer. Elk verzoek moet vermelden dat alle partijen akkoord zijn en alle betrokkenen moeten erop gekopieerd staan.</p> <p>Het hof nodigt de advocaten uit om na te denken over de mogelijkheid om in, bij hen reeds lang lopende, zaken een beroep te doen op verzoening.</p> <p>In antwoord op het verzoek om een zitting vast te stellen, wordt een snelle datum onmiddellijk meegedeeld aan de partijen en daarbij wordt vermeld hoeveel tijd er aan de verzoening kan worden besteed (zoals reeds aangegeven, doorgaans ongeveer 120 minuten, met de mogelijkheid, indien nodig, voor een voortzetting).</p> <p>Op de dag van de zitting moeten de partijen persoonlijk verschijnen, al dan niet bijgestaan door hun advocaat en als er een rechtspersoon bij betrokken is, kan de verzoening alleen plaatsvinden indien een fysieke persoon aanwezig is die deze rechtspersoon kan vertegenwoordigen en verbinden.</p> <p>Het is belangrijk voor advocaten om deze verzoeningszitting met hun cliënt voor te bereiden, aangezien de inzet natuurlijk anders is dan die van een gewone procedure. We nodigen hen uit om alvast met hun cliënt na te denken over de voor hem belangrijke elementen en over eventueel becijferde voorstellen die als basis voor verzoening zouden kunnen dienen.</p> <p>Aan het einde van de zitting:</p>
---	--

A l'issue de l'audience:

- si les parties trouvent un accord clôturant totalement ou partiellement la contestation, l'accord peut immédiatement être acté et un arrêt le constatant est rendu peu après (l'affaire peut aussi être remise pour que les avocats déposent des conclusions d'accord ou de désistement) ;
- si la conciliation n'aboutit pas, ou en cas d'accord partiel, la procédure judiciaire classique se poursuit devant un autre magistrat après redistribution de la cause devant la chambre compétente compte tenu de la matière faisant l'objet du litige (le cas échéant uniquement sur les points encore en litige): un calendrier d'échange des conclusions est établi et la cause est inscrite sur la liste d'attente, en vue de sa fixation future pour plaidoiries.

Conclusion

Les conciliations proposées par la cour d'appel rentrent dans le cadre de la loi de 2018 sur les formes alternatives de règlement des litiges.

Il nous semble que les conciliations organisées devant un juge par le pouvoir judiciaire ont, pour les justiciables, l'avantage de leur donner la possibilité de se réapproprier leur litige et de trouver ensemble une solution pour pacifier leurs relations plutôt que de laisser un juge « trancher » ; elles préservent en outre un accès effectif des citoyens à la justice.

Dans ce cadre, l'avocat a un rôle essentiel. Il conserve une réelle maîtrise du processus, puisque la conciliation n'est pas obligatoire et ne se fera que de l'accord des parties. Il a en outre un rôle actif, aux côtés du juge, plutôt que face à lui, et en tant que conseil de son client, pour tenter d'aboutir à une solution plus rapide et satisfaisante pour celui-ci.

Si nous espérons voir les audiences de conciliation se multiplier au sein de la cour d'appel, il est cependant évident que des

- Als de partijen een regeling vinden die het geschil geheel of gedeeltelijk oplost, kan de overeenkomst onmiddellijk geakteerd worden en wordt snel daarna een arrest uitgesproken in die zin (de zaak kan ook uitgesteld worden zodat advocaten conclusies van akkoord of afstand kunnen neerleggen);
- indien de verzoening niet slaagt, of in geval van een gedeeltelijk akkoord, wordt de klassieke gerechtelijke procedure voortgezet voor een andere magistraat na herverdeling van de zaak voor de bevoegde kamer, rekening houdend met het voorwerp van het geschil (betreffende nog steeds betwiste punten): er wordt een kalender voor de uitwisseling van conclusies opgesteld en de zaak wordt op de wachtlijst geplaatst met het oog op de toekomstige vaststelling voor pleidooien.

Conclusie

De door het hof van beroep voorgestelde verzoeningen passen volledig in het kader van de wet van 2018 inzake alternatieve vormen van geschillenbeslechting.

Het komt ons voor dat de verzoeningen die door de rechterlijke macht voor een rechter worden georganiseerd, voor rechtzoekenden het voordeel hebben dat ze hun de mogelijkheid bieden hun geschil opnieuw zelf in handen te nemen en samen een oplossing te vinden om hun relaties te verbeteren eerder dan een rechter de zaak te laten "beslechten" ; ze zorgen er ook voor dat de burgers daadwerkelijk toegang hebben tot de rechter.

In deze context speelt de advocaat een essentiële rol. Hij behoudt de werkelijke controle over het proces, aangezien verzoening niet verplicht is en alleen zal plaatsvinden met instemming van de partijen. Hij heeft ook een actieve rol, naast de rechter, in plaats van als pleiter voor hem, en als raadsman van zijn cliënt, bij het zoeken naar een snellere en meer bevredigende oplossing.

<p>causes devront toujours être tranchées par la voie contentieuse. La conciliation n'est en effet qu'une voie parmi d'autres pour régler un différend soumis à la Justice, mais dans certains la cas plus adéquate ou la plus efficace.</p>	<p>Hoewel we hopen dat er meer verzoeningen zullen plaatsvinden binnen het hof van beroep, is het duidelijk dat zaken ook nog via een proces moeten worden beslecht. Verzoening is inderdaad slechts één van de vele manieren om een geschil op te lossen dat aan de rechter wordt voorgelegd, maar is ook in sommige gevallen de meest adequate of de meest effectieve wijze om dat te doen.</p>
--	---